

به نام خدا

عنوان:

تکلیف شماره پنج درس یادگیری ماشین

استاد:

دکتر پدرام

دانشجو:

محمد علی مجتهد سلیمانی

شماره دانشجویی:

4033904504

تاریخ:

۱۴۰۳/۷/۳۰

پاسخ ۱.

یک شبکه عصبی دارای ساختار مشخصی هست که شامل یک سری **node** به نام نورون ها میشود که از سلول های عصبی الهام گرفته شده است که این **node** ها در لایه ها قرار دارند. **node** های ما در واقع یک سری گراف هستند که روی یال های آنها یک سری **weight** یا وزن وجود دارد و در لایه خروجی، یک تابع **activation** به خروجی اعمال میشود. شبکه های عصبی برای اینکه بتوانند یاد بگیرند وزن ها و بایاس را به نوعی تنظیم میکنند تا مقدار تخمین آنها به مقدار واقعی که **desired output** یا **target value** نام دارد به حداقل برسد به این روند یادگیری شبکه های عصبی گفته میشود که یکی از الگوریتم های معروف الگوریتم **back propagation** در این راستا هست که سعی میکند با تغییر گرادیان مقدار خطا را کم کند.

پاسخ ۲.

مفهوم تعمیم به این اصل اشاره دارد که شبکه عصبی ما نسبت به داده ای که در زمان آموزش یا تشکیل شبکه ندیده است بتواند به درستی پاسخ بدهد و به خروجی مناسب ورودی جدید را نگاشت کند حتی نسبت به داده ای که مقداری با داده آموزشی خود فرق داشته. اگر شبکه عصبی ما **overtrained** یا **overfit** شده باشد قابلیت تعمیم نسبت به داده های جدید را از دست میدهد مثلاً نسبت به یک **noise** از داده های آموزشی یک ویژگی در نظر بگیرد که در تابع واقعی ما این ویژگی درست نباشد. قاعده تعمیم تحت تاثیر ۳ عامل هست: ۱. اندازه مجموعه آموزشی ۲. معماری شبکه عصبی ۳. پیچیدگی مسئله.

پاسخ ۳.

این تکنیک در الگوریتم های بهینه سازی به عنوان مثال در **SGD** در آموزش شبکه های عصبی به کار میرود که منجر به تسریع همگرایی میشود. این کار با در نظر گرفتن گرادیان های قبلی برای هموار شدن بروز رسانی صورت میگیرد و به فرآیند بهینه سازی کمک میکند.

مومتوم با ضریب بالا باعث همگرایی سریعتر شود و از **local minimum** ها عبور کند اما در طرف مقابل ممکن است باعث **overshooting** شود یعنی نوسان گرادیان ما بسیار زیاد شود. اگر ضریب آن کم باشد بروز رسانی جدید فقط به گرادیان فعلی بستگی پیدا میکند و تاثیر گرادیان های قبلی محو یا کمتر میشود که باعث

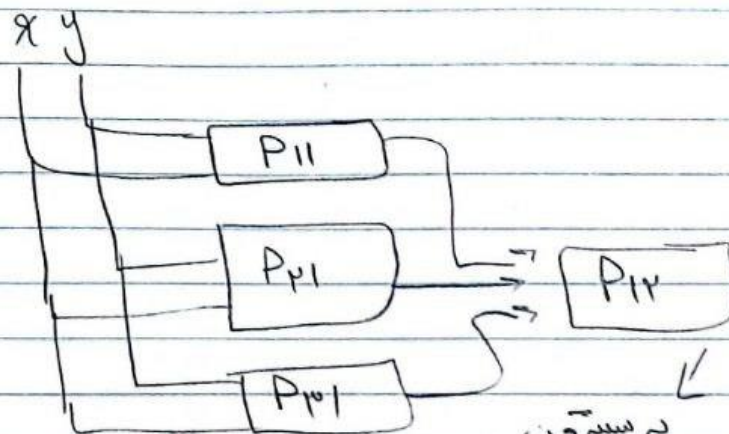
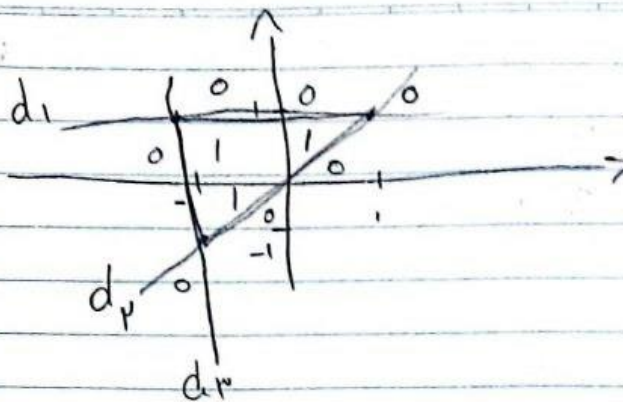
طولانی شدن فرآیند یادگیری میشود و ممکن هست در **local minimum** ها گیر کند. مومتوم حتی اگر نرخ یادگیری پایین باشد اگر به درستی تنظیم شود شاید بتواند از **local minimum** فرار کند.

پاسخ ۴.

نرخ یادگیری در واقع به ما کمک میکند تا اندازه گام بعدی را (منظور همان تنظیم کردن وزن ها است) در جهت کاهش تابع **loss** یا رسیدن به نقطه بهینه را بدست بیاوریم. در واقع مشخص میکند که پارامتر هایی مثل وزن چه قدر سریعتر و بزرگتر باید بروز رسانی شوند تا به نقطه بهینه و همگرایی برسیم. نرخ یادگیری اگر بالا باشد ممکن است سریعتر به همگرایی برسیم ولی ممکن است باعث **overshooting** شود و از روی نقطه بهینه عبور کنیم. اگر نرخ یادگیری کم باشد سرعت همگرایی هم کمتر میشود و روند یادگیری طولانی شود (به این منظور که زمان بیشتری طول میکشد تا به نقطه بهینه برسیم) همچنین باعث میشود که شبکه سخت تر از **local minimum** عبور کند و از طرف دیگر تعداد **iteration** ها هم بالاتر برود به همین دلیل.

پاسخ ۵.

برای این سوال ما به ۳ پرسپترون نیاز داریم که برای طراحی این ۳ پرسپترون نیاز به معادله خط داریم و به نوعی طراحی میشوند که اگر نقطه داخل خط بود ۱ و اگر نبود ۰ در نظر گرفته شود و در لایه آخر یک **AND** قرار میدهیم تا مطمئن شویم از هر ۳ پرسپترون خروجی یک حاصل میشود. ورودی ما مختصات هستند و وزن ها باید به سمت داخل مثلث محاسبه شوند. پس در نهایت به ۴ پرسپترون نیاز داریم.

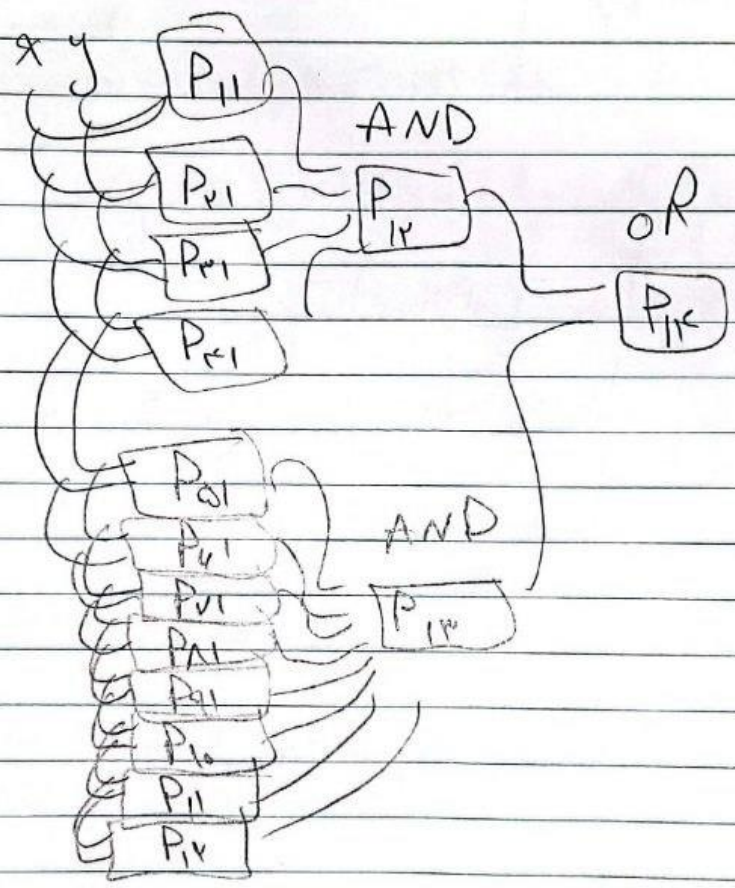
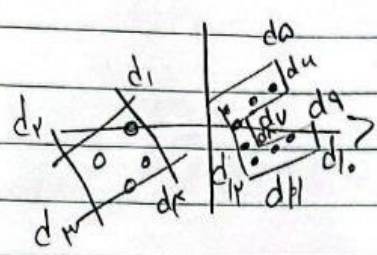
AND که متن تویم در هر جهات داخل هستن

AYLAR

پاسخ ۶.

برای تفکیک کلاس نارنجی در مجموع به ۱۲ پرسپترون نیاز داریم ۴ تا برای دسته سمت چپ نمودار و ۸ تا برای دسته سمت راست که همه این ها شامل معادله خط هستند ورودی هم مختصات هستند. بعد از این مرحله به ۲ پرسپترون AND برای هر دسته نیاز داریم که بررسی کنیم آیا نقاط داخل دسته هستند یا خیر و در نهایت یک پرسپترون برای OR که اگر در یکی از این ۲ بود خروجی ۱ شود و گرنه ۰.

(4)

AYLAR

پاسخ ۷.

لیست مجموع فرمول‌هایی که استفاده شده است

$$net(P) = \sum w_{ij} y_j(P)$$

$$y_i = f(net_j(P))$$

← سلجیوید

$$E(P) = \frac{1}{2} [d(P) - y(P)]^2$$

$$E = \sum E(P)$$

$$\begin{aligned} \frac{\partial E(P)}{\partial w_{ij}} &= \frac{\partial E(P)}{\partial net(P)} \cdot \frac{\partial net_j(P)}{\partial w_{ij}} \\ &= -\delta_j(P) \cdot y_i(P) \end{aligned}$$

$$new\ w = old\ w - \left(\underset{\substack{\uparrow \\ \text{Learning} \\ \text{rate}}}{\eta} \times \frac{\partial E}{\partial w} \right)$$

$$\Delta w_{ij} = [d_j(P) - y_j(P)] \cdot f'_j(net_j(P))$$

$$\Delta w_{ij} = \left[\sum_k \delta_k(P) \cdot w_{jk} \right] \cdot f'_j(net_j(P))$$

$$H_1 \quad 0,100 \text{ V}\Delta \quad 0,10 \text{ V}$$

$$\text{net}(P) = (0,10\Delta \times 0,11\Delta) + (0,10 \times 0,10) + 0,13\Delta = 0,17 \text{ V}\Delta$$

$$\text{net } H_r = (0,10\Delta \times 0,11\Delta) + (0,10 \times 0,10) + 0,13\Delta = 0,17 \text{ V}\Delta$$

$$\text{Sigmoid } H_1 = 0,129 \quad f'(H_1) = 0,125$$

$$\text{Sigmoid } H_r = 0,129 \quad f'(H_r) = 0,125$$

$$\text{net } y_1 = (0,10 \times 0,129) + (0,10 \times 0,129) + 0,40 = 1,10\Delta$$

$$\text{net } y_r = (0,10 \times 0,129) + (0,10 \times 0,129) + 0,40 = 1,10\Delta$$

$$\text{Sigmoid } y_1 = 0,16\Delta \quad f'(y_1) = 0,11$$

$$\text{Sigmoid } y_r = 0,16\Delta \quad f'(y_r) = 0,11$$

$$\delta w_{\lambda} = \delta_j = [0,16 - 0,16\Delta] \cdot 0,11 = 0,03 \text{ V}\Delta$$

$$\frac{\delta E(P)}{\delta w_{\lambda}} = -\delta_j \times y_r = -0,03 \text{ V}\Delta \times 0,16\Delta$$

$$\text{New } w_{\lambda} = 0,10\Delta - (0,03 \times 0,16\Delta) = 0,0952 \text{ V}\Delta$$

* چون w_f لایه سیانی هست باید از فرمول سیگما در حساب کنیم

$$\text{new } w_f = 0.10 - (0.5 \times 0.005574792) = 0.2972$$

-0.05994 0.02057 0.2972

$$\delta_j = (-0.1332 \times 0.45) + (0.0374 \times 0.55) \times f'(H_j) = -0.094411$$

-0.05994 0.02057

$$\delta_k = [0.01 - 0.175] \times 0.11 = -0.1332$$

لایه بعدی

$$\delta_j = \left(\sum_k \delta_k(p) \cdot w_{jk} \right) \cdot f'_j(\text{net}_j(p))$$

برای حساب
گرایان های
لایه بعدی

$$(\delta_{y_1} \times w_v) + (\delta_{y_2} \times w_n) \times f'(H_j)$$

تالایه سیانی
حساب شود

$$\delta_{y_1} = (\text{target} - y_1) \times f'(y_1)$$

$$\frac{\partial E}{\partial w_f} = 0.0094411 \times 0.59 = 0.005574792$$

$$\text{new } w_f = 0.2972$$

$$\text{new } w_n = 0.535401$$

